

Tramvaiul CITADIS

Oferta ALSTOM pentru transportul public

Nicolae Dragu

Mai 2010

TRANSPORT |

ALSTOM

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

Concept, referințe, dezvoltare

Intermodalitate

Alimentare

Eficiență energetică

Finanțare

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

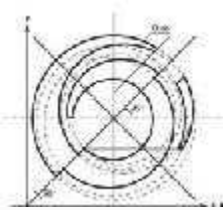
Concept, referințe, dezvoltare

Alstom

Gama completă de produse destinate traficului feroviar

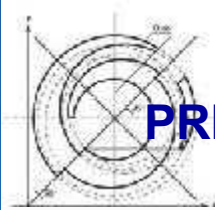

1982/94 – ANII «TFS»

ALSTOM

Din 1982 până în 1994, ALSTOM construiește **177** de tramvaie de tipul **TFS**. Aceste vehicule, de o fiabilitate remarcabilă, sunt actualmente în funcțiune la Nantes, Grenoble, Paris, Rouen și St Etienne

PREMIERĂ MONDIALĂ: ACCESUL LA PODEAUA COBORĂȚĂ

ALSTOM

1984, Se pune în funcțiune tramvaiul din Grenoble

CITADIS – PROIECTUL de TRAMVAI

ETEROGEN

- GABARIT (integrare în oraş)
- PERFORMANŢE (viteză, capacităţi, pante)
- PERSONNALIZARE DESIGN (imaginea oraşului)
- OPŢIUNI (acces PMR, climatizare, ...)

PROIECTUL

EXIGENT

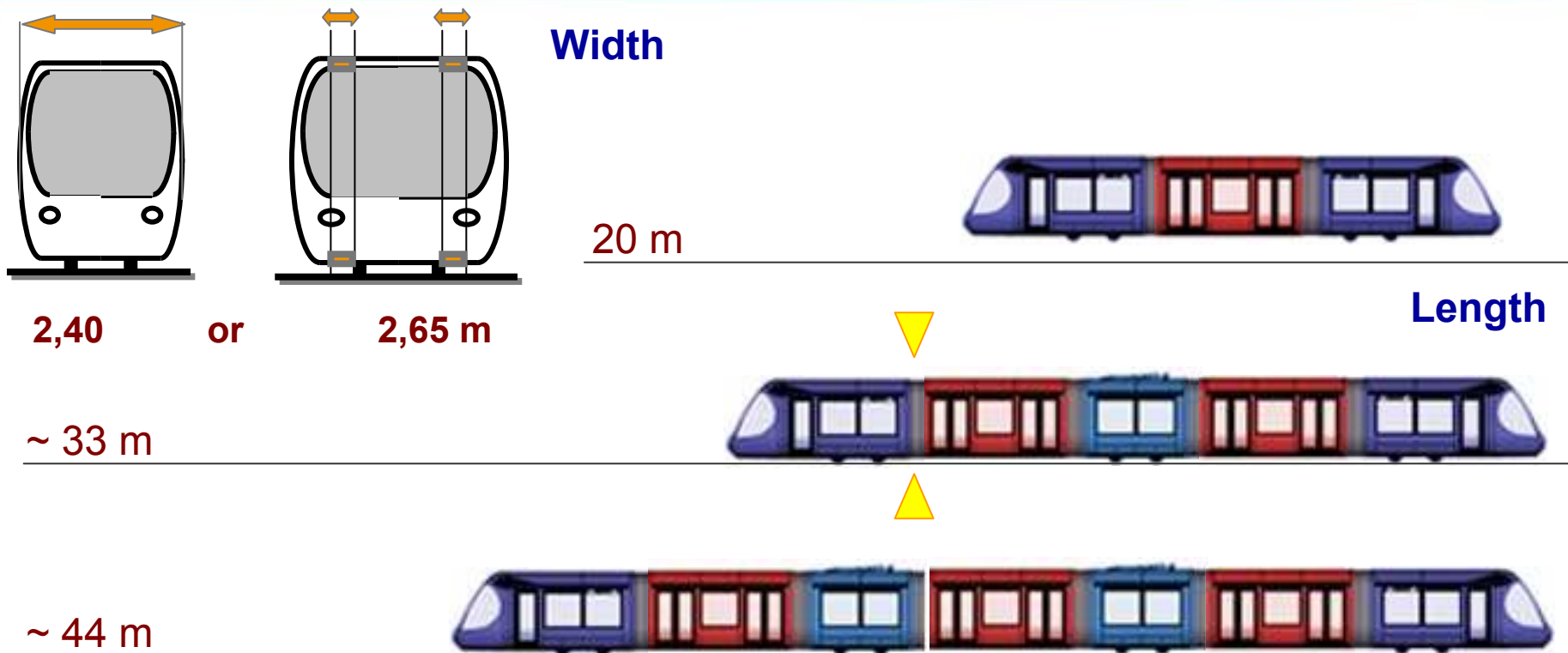
- TERMENE SCURTE SI MONITORIZAT
- COSTURI REDUSE
  - de achiziţie
  - de exploatare
  - de mentenanţă
- SERVICII ASOCIATE

EVOLUTIV

- MODIFICAREA IMAGINII (efect de modă)
- CREŞTEREA CAPACITĂŢII (alungire 30 - 40 m)
- EVOLUŢIE
- REGLEMENTĂRI INTERNAŢIONALE

CITADIS™

Opțiunea Clientului

Design modular corespunzător nevoii de creștere a capacității după livrare
Extinderea tramvaiului existent la urmatorul nivel de lungime

- Fără modificarea părților tramvaiului existent
- In depoul beneficiarului, câteva zile pentru extindere, echipare si testare

Gama Citadis

- ◆ Viteza maximă : 70-80km/h
- ◆ Masa totală: 20 - 40t
- ◆ Structura caroseriei :
  - ◆ oțel acoperit cu panouri din aluminiu (nituit)
  - ◆ oțel sudat
- ◆ Vehicule cu podea coborâtă parțial și integral
- ◆ Lungime : 20-50m

CITADIS din Montpellier

CITADIS astăzi în cifre

Tramvaiul CITADIS, înseamnă

- peste 1350 de vehicule comandate
- peste 1000 de vehicule în funcțiune
- peste 150 Milioane de km parcurși
- peste 2 Miliarde de pasageri transportați
- Prezent în 34 de orașe

CITADIS - Boghiu tip Ixege

Un boghiu nou pentru rețelele de tramvai existente

- o Boghiu pivotant
- o Confort ridicat grație suspensiei în două trepte
- o Motor cu magneți permanenți
- o Viteză : Ixege permite tramvaielor să circule cu viteze de până la 80 km/h și tramvaiului - tren să atingă viteze de până la 100 km/h.

Istanbul

Boghiu Ixege

Citadis Dualis

CITADIS ^{TM}

Mentenananta optimizata

Accesibilitate: conexiuni rapide de tip
«Plug-in pull-out»

Înlocuire ferestre
(cca. 2 h)

Înlocuirea
unui element
exterior (1 h)

Înlocuire completă
post de conducere
(cca. 3 zile)

TRANSPORT

ALSTOM

CITADIS - referințe

Comandă: 30 CITADIS 30 > 40m

Livrare: 1999-2000 > 2002

Vehicul: bi-direcțional

Acces cu podea coborâtă integral

ALSTOM

CITADIS Montpellier

CITADIS - referințe

Comandă : 22 CITADIS 30m

Livrare: 2000

Vehicul: bi-direcțional, 70% podea
coborâtă

Acces cu podea coborâtă integral

CITADIS Orléans

ALSTOM

CITADIS - referințe

Comandă : 47 CITADIS 32m

Livrare: 2000

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS Lyon

ALSTOM

CITADIS - referințe

Monday 15th March 2004 © Gabriel Conway 2004 www.allaboutbuses.com

Comandă 1: 40 CITADIS 30/40m

Livrare: 2001-2003

Vehicul: bi-direcțional, 70% podea coborâtă

Acces cu podea coborâtă integral

Comanda 2: 30 Citadis, în derulare

CITADIS Dublin

CITADIS - referințe

Comandă : 1 CITADIS 32m

Livrare: 2001

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS La Rochelle

ALSTOM

CITADIS - referințe

Comandă : 70 CITADIS 32/43m

Livrare: 2002-2003

Vehicle: bi-direcțional

Vehicle cu podea coborâtă integral

CITADIS Bordeaux

ALSTOM

CITADIS - referințe

Comanda 1 : 60 CITADIS
32m

Livrare: 2002-2003

Vehicul: unidirecțional

Vehicul cu podea coborâtă
integral

Comanda 2 : 52 CITADIS in
derulare

CITADIS - referințe

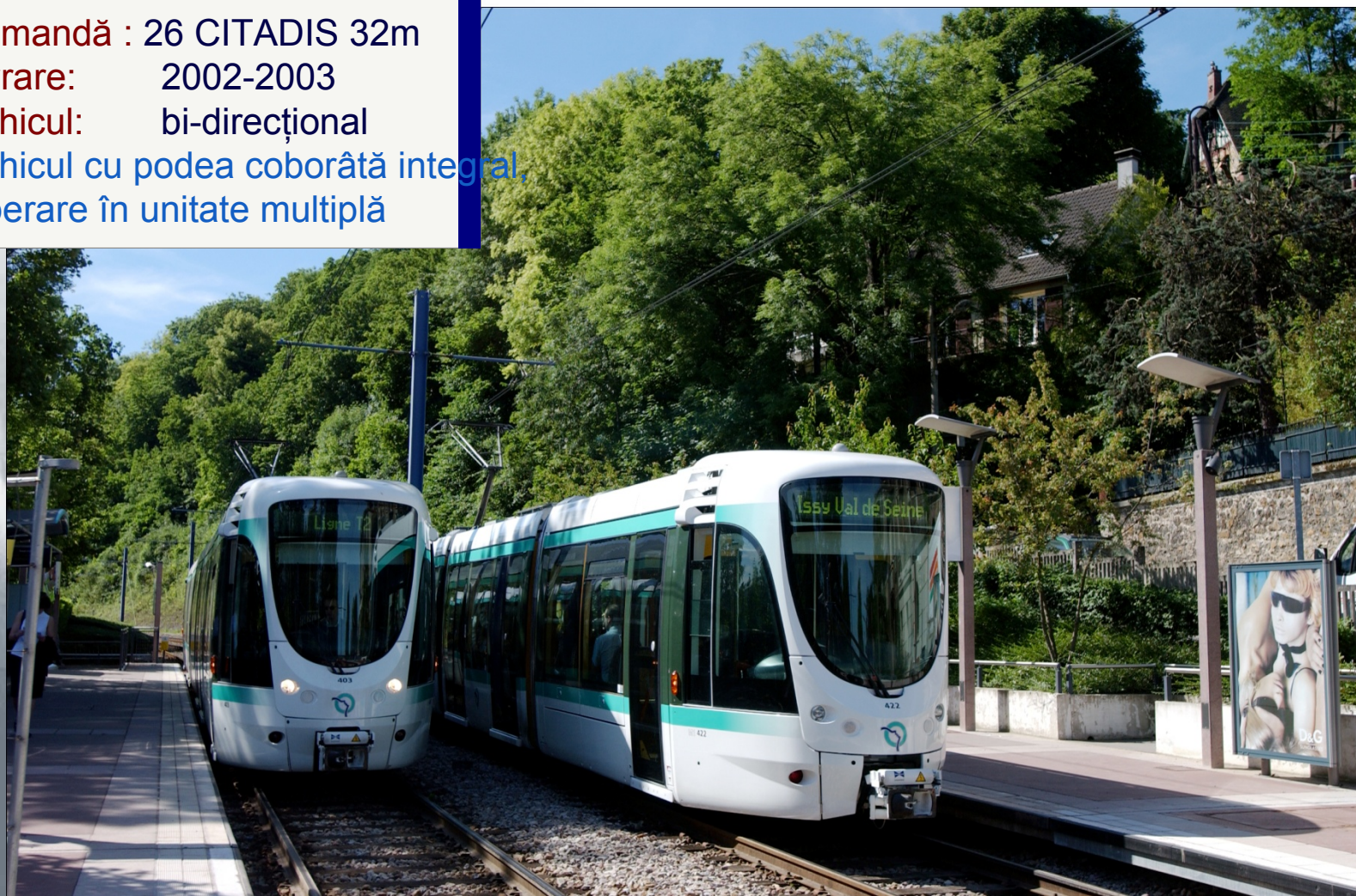
Comandă : 26 CITADIS 32m

Livrare: 2002-2003

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral,

Operare în unitate multiplă

CITADIS Paris (RATP)

ALSTOM

CITADIS - referințe

Comandă : 37 CITADIS 32m

Livrare: 2002-2003

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS Barcelona

CITADIS - referințe

CITADIS Mulhouse

Comandă: 20 CITADIS 30 m

Livrare: 2005

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS - referințe

Comandă: 35 CITADIS 45 m

Livrare: Iunie 2005

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS Strasbourg

ALSTOM

CITADIS - referințe

CITADIS Nisa

Comandă: 20 CITADIS 33 m

Livrare: 2006

Vehicul: bi-direcțional

Vehicul cu podea coborâtă integral

CITADIS - referințe

CITADIS București?

Total: 100 CITADIS 34,5m

Livrare: ?

Veicul: unidirecțional

Veicul cu podea coborâtă integral

CITADIS™

Personalizare

Versatilitatea design-ului interior

Strasbourg

Montpellier
I si II

La Rochelle

Melbourne

Orleans

Lyon

Rotterdam

Barcelona

TRANSPORT

ALSTOM

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

Intermodalitate

Tramvaiul – tren: Răspunsul Alstom la cerința transportului intermodal

Citadis Dualis și Regio Citadis conectează zonele suburbane cu centrul orașului

O piață în continuă creștere

- Azi 4% din piața tramvaielor. Mâine 10%
- Alstom : circa 70% din piața actuală

Două produse pentru nevoi diferite

- Regio Citadis în serviciu în Germania(**Kassel**) și Olanda (**The Hague**)
- Citadis Dualis vândut la SNCF (31+8 trenuri) pentru regiunea Ile de France

Dualis beneficiază de ultimele inovații Alstom

- Boghiul **Ixege**
- Motorul de tracțiune cu magneți permanenți

Regio Citadis: Tramvaiul - Tren

REGIO Citadis

Tramvaiul - Tren în exploatare în două orașe Kassel(D) și Haga(NL)

- Tramvaiul-tren este capabil sa opereze pe linii de tramvai urbane & linii de Cale Ferată
- Răspunde cerințelor privind dezvoltarea durabilă a comunităților urbane și a zonei înconjurătoare
- Răspunde cerințelor de protecție a mediului înconjurător

Puncte forte :

- Tren hibrid (Electric & Diesel)
- Acces cu podea coborâtă
- Masa redusă
- Viteza 100 km/h

DUALIS

TRANSPORT

ALSTOM

DUALIS - Specificație produs

DUALIS

Caracteristici principale:

- Vehicul tramvai-tren
- Compatibil pentru rețele urbane
- 3 lungimi standard (33 m) – 42 m – 51.5 m
- 2 lățimi (2,65 m and 2,4 m)
- 100 % podea joasă
- 6 x 150 kW sistem independent de tracțiune
- diferite sisteme de alimentare
- diferite moduri de dispunere a ușilor și a scaunelor

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

Alimentare

O nouă generație – tramvaiele fără catenară

Alimentarea din baterii - **Nisa**

- In serviciu comercial din 2007
- Fără cabluri aeriene în doua piețe publice

APS alimentarea prin sol : deja 6 million parcurși la **Bordeaux**

- disponibilitate 99,8% la Bordeaux
- APS de asemenea în construcție la Reims (2011), Angers și Orléans

APS 2: tropicalizare pentru **Dubai**

- Mult mai robust
- Mai bine adaptat la un nivel ridicat de căldură și umiditate (până la 50°C)

Soluție inovatoare testată cu RATP la **Paris T3** - superca

APS – Impact redus asupra mediului

Tramvai Citadis la
Bordeaux (Franța)

Tramvai Citadis la Dubai
(Emiratele Arabe Unite)

Alimentare electrică de la șina a 3-a încastrată între
sine

TRANSPORT

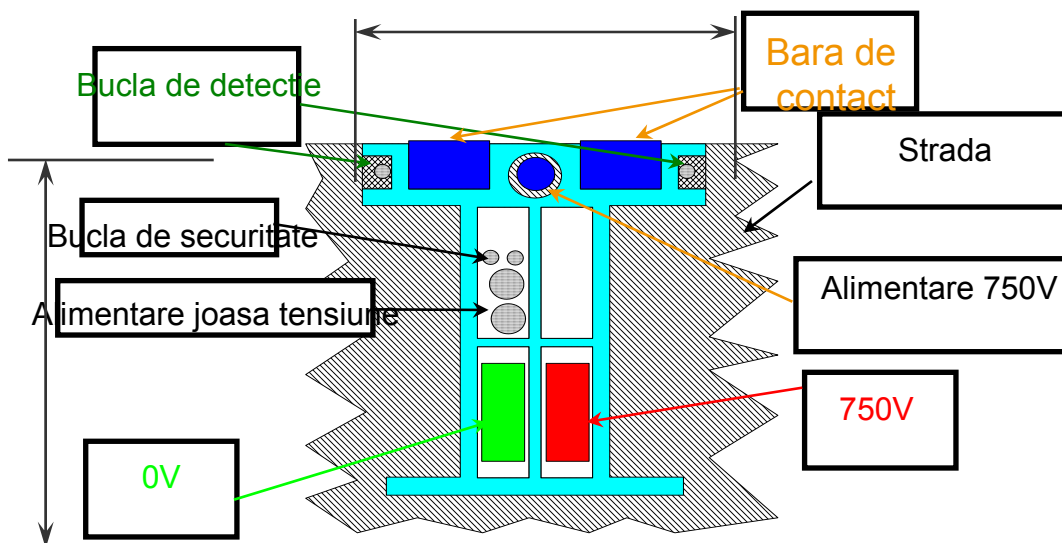
ALSTOM

APS - caracteristici

- Compacitate și robustețe a șinei de contact:
  - Compatibilă cu orice acoperire.
  - Fără obstacol pe drum.
- Simplitate de exploatare :
  - Disponibilitate evaluată echivalentă cu o linie aeriană de contact)
L.A.C.= ($> 0,9986$).
  - Izolare automată și la distanță a unui cofret.
- Mentenanță redusă :
  - Concentrarea elementelor active în cofrete accesibile.
  - Schimb standard în mai puțin de 5 minute.
- Siguranță și Fiabilitate :
  - Dezvoltare realizată în conformitate cu EN50126 și EN50129.
  - Verificarea și Validarea siguranței realizate de RATP.
  - Evaluarea Independentă realizată de CERTIFER.

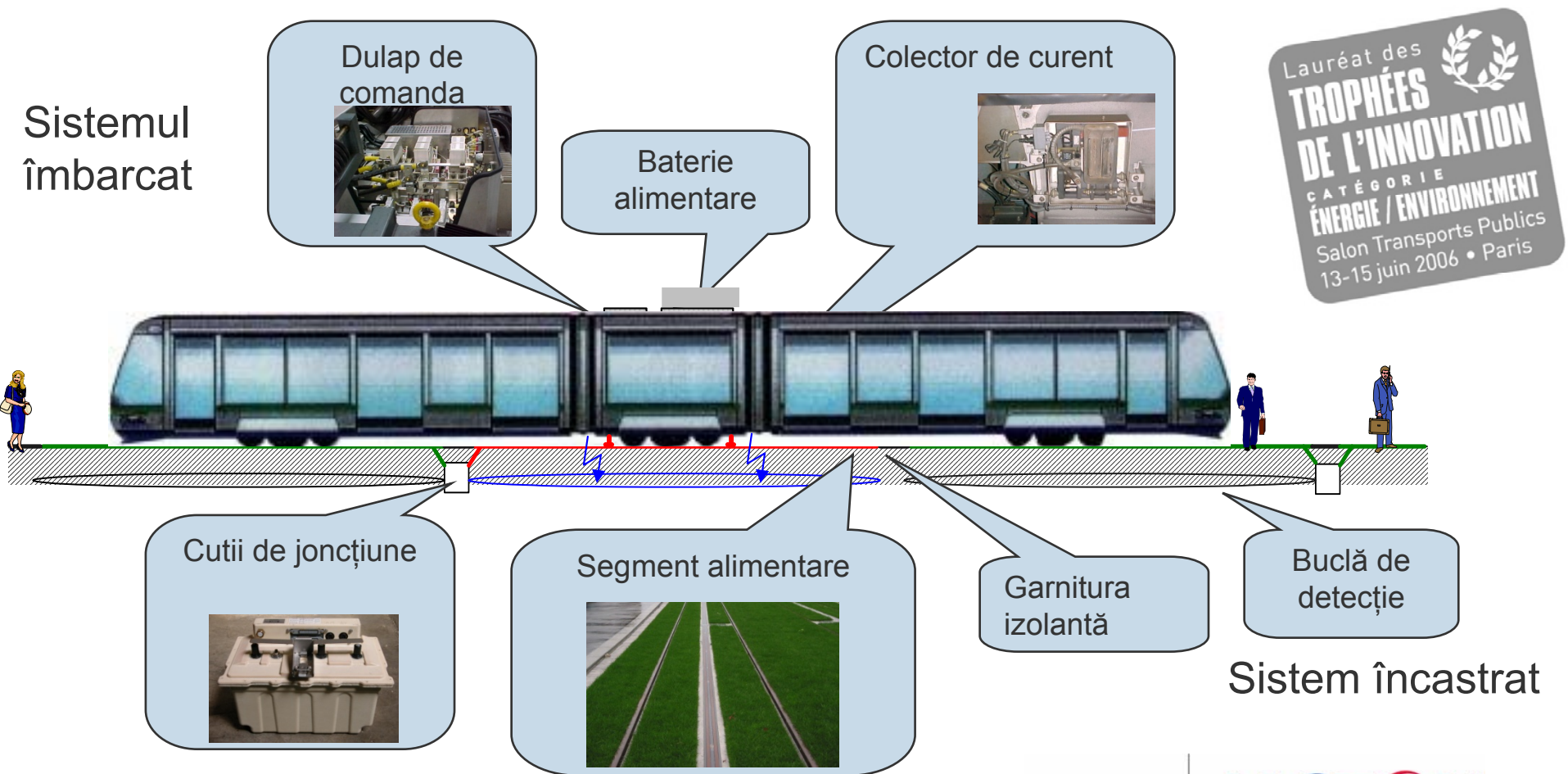
APS

- APS este o realizare exclusiv Alstom

APS componente principale

CITADIS – impactul asupra oraşului

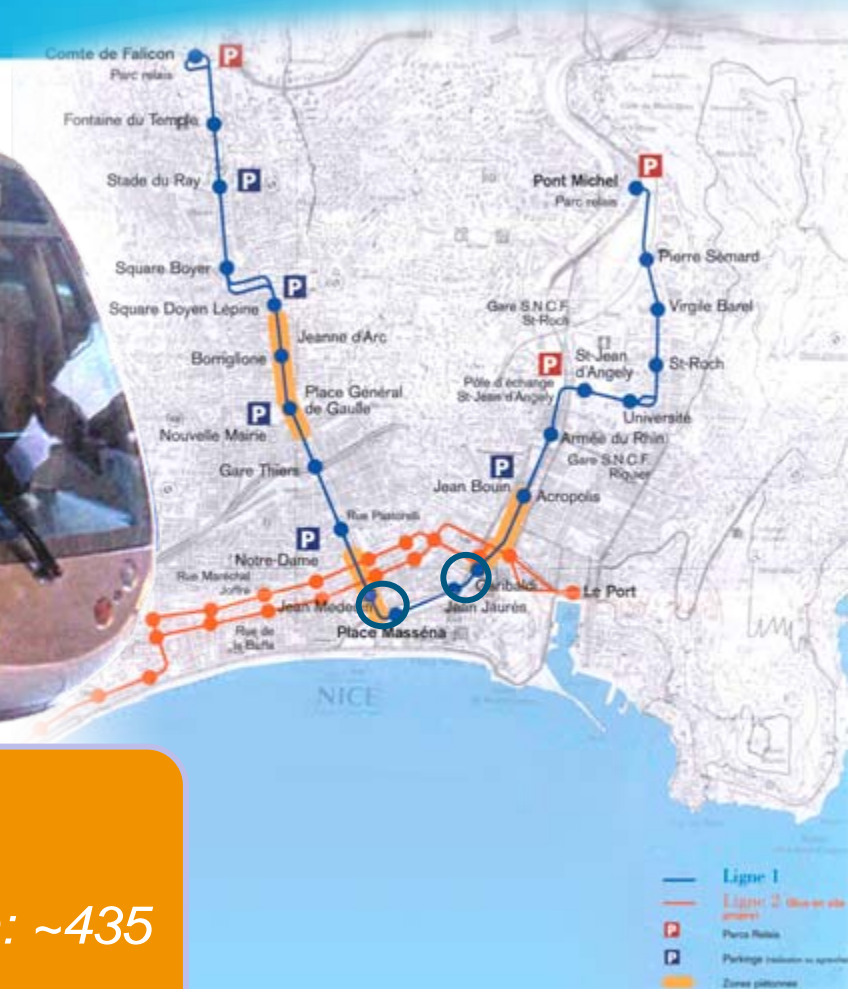
Tracţiune asigurată din baterii pentru a prezerva zonele istorice ale oraşului

Tramvaiul Citadis la Nisa

Alimentarea din baterii permite tramvaiului parcurgerea de distanţe până la un kilometru, zone în care este eliminat firul aerian de contact

CITADIS Nisa

- In serviciu comercial: 2007
- Fara catenara in 2 pietę publice:
  - ▶ *Jean Médecin <=> Place Masséna: ~435 m*
  - ▶ *Jean Jaurès <=> Garibaldi: ~485 m*
- Folosirea bateriilor NiMH

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

Eficiența energetică

Tramvaiul – întotdeauna ecologic

Tramvaiul + cel mai ecologic mijloc de transport urban

Tramvaiul Citadis consumă de **4** ori mai puțină energie decât un **autobuz** și de **10** ori mai puțină decât un **autoturism** (pe pasager transportat)

Motorul cu magneți permanenți

Motorul cu magneți permanenți este mai eficient decât motorul asincron

Reducerea poluării acustice

Poluarea sonoră este de **4** ori mai redusă

Substații de tracțiune adaptate pentru recuperarea energiei electrice (proiectul HESOP)

Frânarea regenerativă poate recupera până la 90% din energia de frânare

Utilizarea de produse reciclabile

95% din materiale din care este construit tramvaiul sunt materiale reciclabile

Supercapacitori

Avantaje:

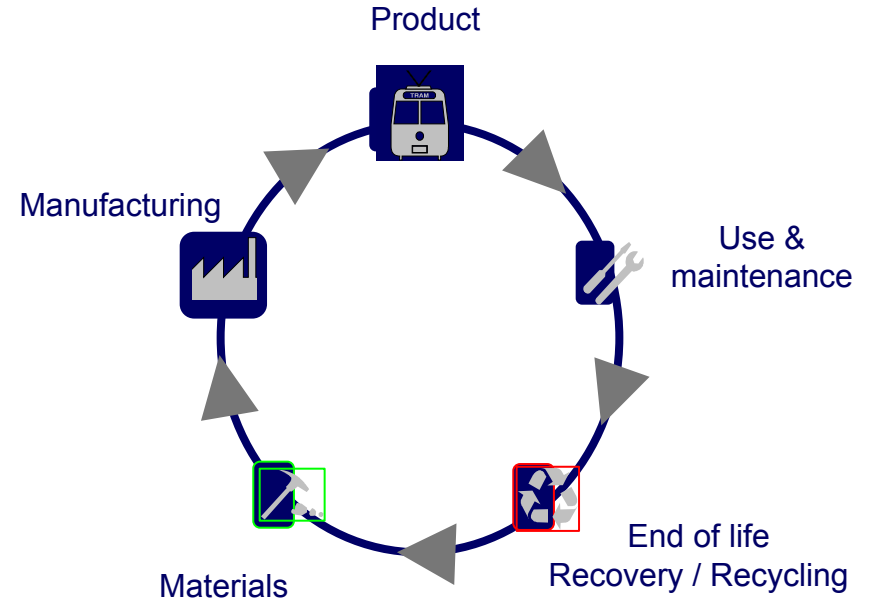
- Conservarea peisajului urban;
- Eliminarea firului aerian de contact
- Autonomie din punct de vedere energetic între stații;
- Nu necesită infrastructură suplimentară
- Consumul de energie al tramvaiului diminuat cu până la 30%

CITADIS Paris

- Alimentarea tracțiunii realizată din supercapacitori îmbarcați
- Supercapacitorii se reîncarcă în aproximativ 20 de secunde (în stație).

Design ecologic

Reducerea impactului asupra mediului înconjurător

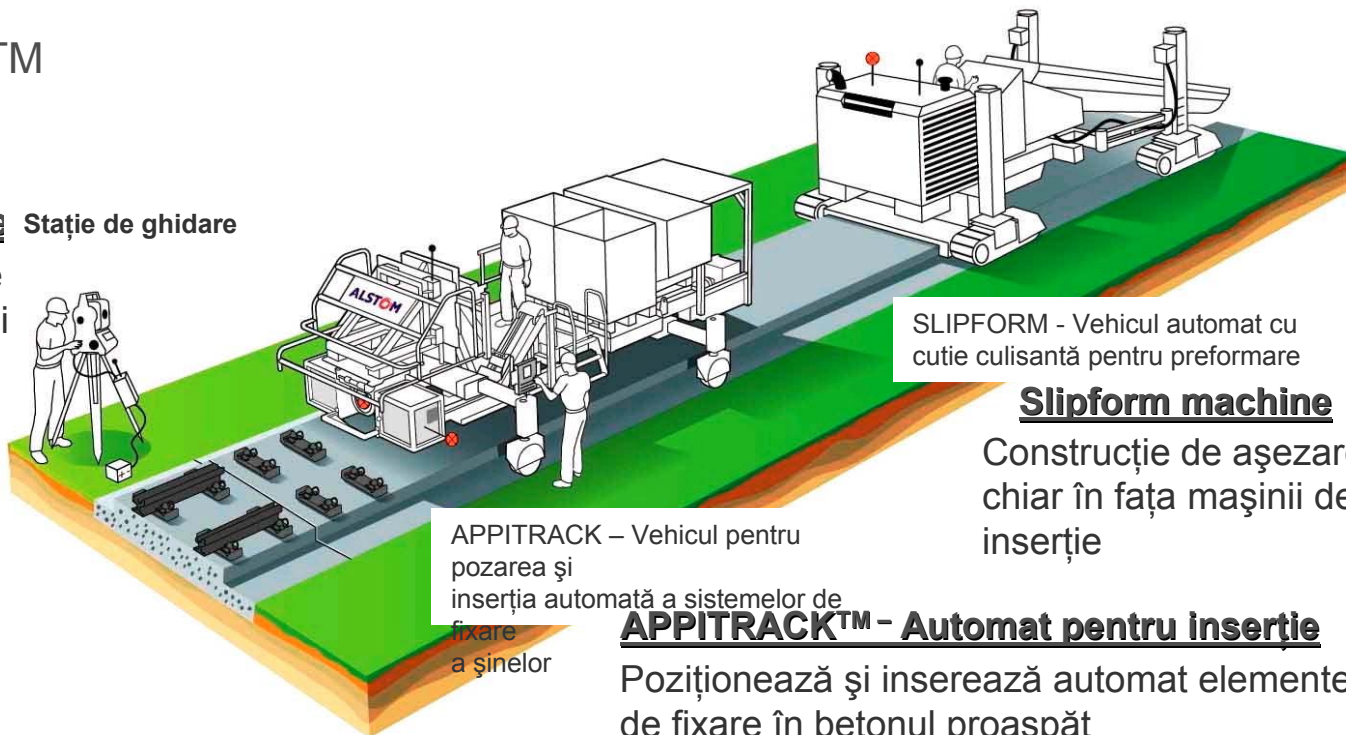
Soluții pentru infrastructură – Alstom TGS

APPITRACK : Tehnologie nouă pentru montare șină

APPITRACK™

Stație de supraveghere Stație de ghidare

Automat de preformare și sistem de ghidare și pilotaj APPITRACK™ controlat prin PC îmbarcat

- Adaptabil pentru toate tipurile de suprafețe
- Omologat pentru infrastructura LRT (Light Rail Transport - vehicule tip tramvai)
- Compatibil cu utilitățile LRT (drenaj și semnalizare,...) – Utilizat la Reims
- Adaptat pentru soluții speciale pentru atenuarea zgomotului
- Omologat pentru infrastructura de metrou

APPITRACK™

- Asigură protecția mediului
- Reduce lucrările civile
- Accelerează ritmul construcției (x4)
- Minimalizează perturbațiile în vecinătate
- Utilizează cele mai recente tehnologii consacrate
- Asigură o construcție rentabilă și de calitate superioară a sinei

✦ O instalație complet
mecanizată dezvoltată
de ALSTOM

Prezentarea ofertei de tramvai

Tramvaiul CITADIS

Finanțare

Concesionări : Referințe PPP majore

- Metroul din Manchester Linia 1 - UK 1990
prima linie de merou ușor a Marii Britanii BOT; 26 km/26
vehicule
- Rouen Metrobus Linia 1 - Franța 1991
concesionare pe 30 de ani; 11 km/28 vehicule
- Legătură aeroport Arlanda - Suedia 1994
concesionare pe 45 de ani; linie 40 km /7 trenuri EMU
- Barcelona LRT Ph 1 - Spania 2000
concesionare pe 28 de ani; 16km/19 Citadis LRV's
- Barcelona LRT Ph 2 - Spania 2003
concesionare pe 25 ani; 14km/18 Citadis LRV's
- Jerusalem LRT Linia 1 - Israel 2004
concesionare pe 30 de ani; 14km/46 Citadis LRV's
- Florence LRT Liniile 2&3 – Italia 2005
concesionare pe 25 de ani; infrastructură
- Milan metro Linia 5 – Italia 2006
concesionare pe 32 ani ; infrastructură
- Reims LRT Linia 1 – Franța 2006
concesionare pe 30 de ani ; 11km/18 Citadis LRV's

Tramvaiul din Barcelona - Spania

Obiectul Proiectului

- Concepție,
- Finanțare,
- Construcție,
- Exploatarea și Mentenanța pe o perioadă de 25 de ani a primei părți a tramvaiului din Barcelona cu o lungime de 16.8 km cale dublă, formată din 3 trasee.

Principalele Caracteristici ale Proiectului

Punerea în funcțiune :	04/2004
Număr de stații :	30
Număr de Tramvaie : coborâtă	19 Citadis 302 cu podea
Lungimea rețelei :	16.8 km (3 linii)
Capacitatea anuală :	13 M pasageri în 2006
Viteza comercială :	19 km/h
Costul Total al Proiectului :	304 M Euro
Costul construcției :	267 M Euro

TRANSPORT

ALSTOM

Calendarul de Selectare și de Realizare

- 12/98 Publicarea Licităției
- 05/99 Precalificare
- 01/00 Predarea ofertelor
- 05/00 Adjudecare
- 11/00 Semnarea Contractului de Concesionare
- 05/01 Aprobarea Proiectului de execuție
- 07/01 Închidere Financiară

Total = 2,5 ani

04/04 Punerea în funcțiune

Concedantul : Autoritatea de Transport Metropolitană

ATM = Autoritatea de Transport Metropolitană

- 51 % Regiunea (Catalonia)
- 49 % Municipality oraşului Barcelona

Municipalităţile titulare de servicii de transport urban ale RMB

Autoritatea Metropolitană de Transport

Misiunea ATM : planificarea, coordonarea, finanţarea serviciilor publice de transport ale RMB, gestionarea contractelor cu operatorii, gestionarea sistemului de tarificare integrat, promovarea imaginii transportului public

Actionarii Societății Concesionare

- FCC Construction
- ACCIONA
- COMSA
- ALSTOM Transport
- SARBUS
- VEOLIA Transport
- DETREN
- CGT
- Banco SABADELL
- Société Générale

Constructori

Exploatanți

Bănci

TRANSPORT

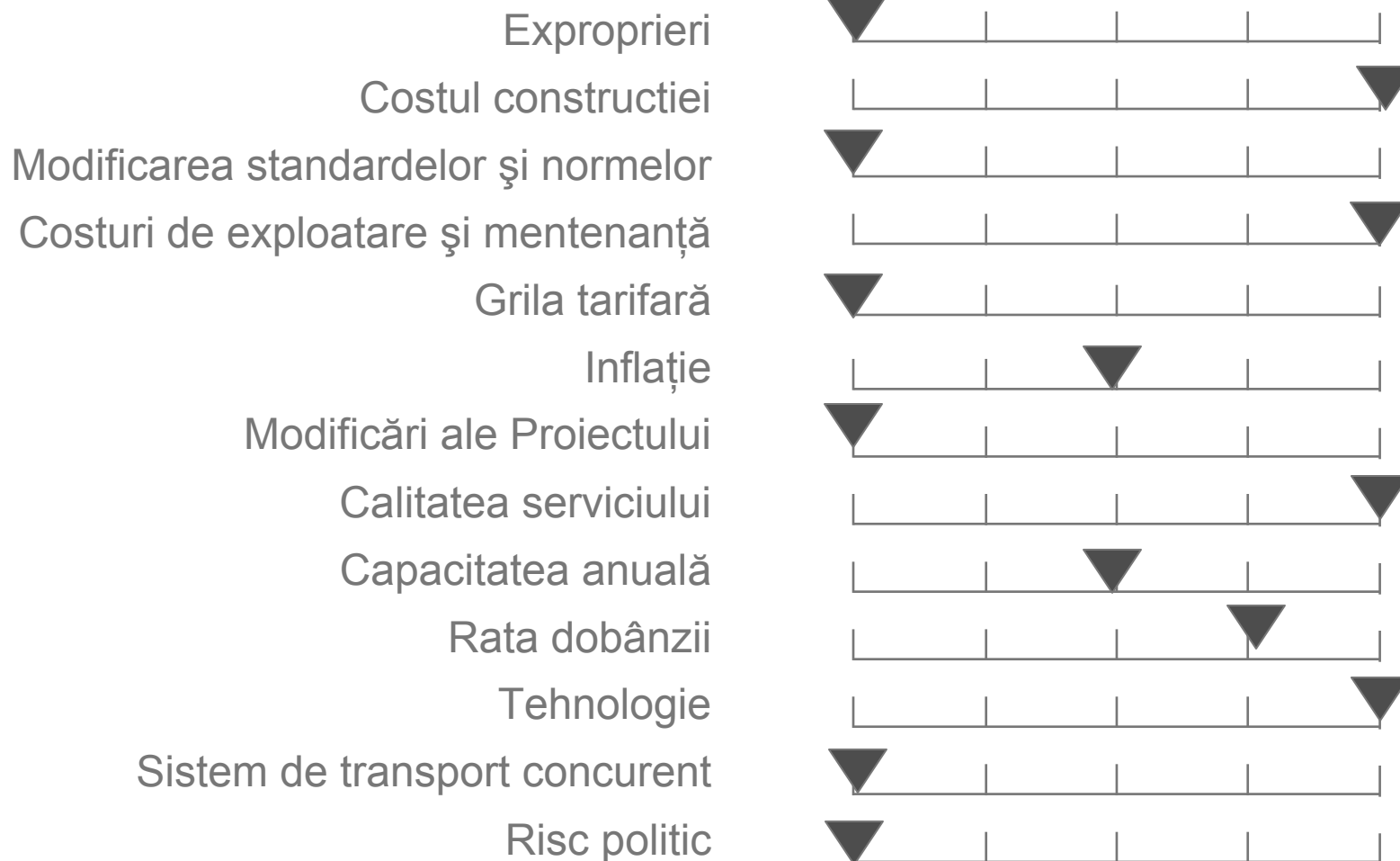
ALSTOM

Repartizarea principalelor riscuri

Concedent

Concesionar

Barcelona : motivele unui succes

- Sprijin politic continuu pentru Proiect
- Cadru juridic compatibil cu standardele internationale
- Evaluare realistă a costului investiției și a capacității anuale de pasageri în faza de studiu de fezabilitate
- Autoritatea concedantă trebuie să aibă capacitatea financiară pentru a sprijini Proiectul
- Repartizare echilibrată a riscurilor între concedant și societatea concesionară
- Parteneri puternici, experimentați, internaționali și locali pentru construcție, exploatare și finanțare

www.alstom.com

ALSTOM